

**R. P. Fr. Ioannis Poncii, Corcagia-Hiberni, Ordinis Ff.
Minorvm, Sacræ Theologiæ Lectoris Ivbilati, Olim in
Collegio Romano S. Isidori Primarij Professoris;
Philosophiæ Ad Mentem Scoti Cvrsvs Integer**

Poncius, Joannes

Lugduni, 1659

5. De diuisione quantitatis in successiuam, & permanentem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95688](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95688)

De diuisione quantitatis in successiuam & permanentem.

Quid quantitas per-
manens.

Quid suc-
cessiua.

Aliam diuisionem tradidit hoc eodem capite Philo-
sophus Quantitatis ut sic in successiuam & perma-
nentem. *Quantitas permanens* est, cuius partes simul exi-
stere possunt, ut quantitas ligni, quantitas hominis. *Quan-
titas successiua* est, cuius partes non possunt simul exi-
stere, sed sunt talis naturæ, ut una succedat alteri ut tem-
pus, motus. *Quantitas* ergo utrum quantitas successiua sit
vera species Quantitatis.

CONCLUSIO.

78. Probabilius est non dari aliquid successiuum, quod sit
quantitas, aut quantum ex se, & consequenter quantitatem
successiuam non esse proprie loquendo speciem Quantitatis.
Hæc videtur esse Philosophi 5. Metaph. c. 13. quem sequi-
tur Doctor ibid. D. Thomas lect. Suarez disp. 40. sect. 8. & 9.
& multi alij contra Rurum c. 6. de Quantit. q. 3. Auer-
sam q. 18. Log. sect. 3. qui dicit suam sententiam esse com-
muniorum.

Quantitas
successiua
non est ve-
ra species
quantita-
tis.

Probatursi daretur aliquid quantum per se successiuum,
maxime motus & tempus, sed hæc non sunt quanta per se
ergo non datur aliquid successiuum, quod sit per se quan-
tum. Maiorem concedit aduersarij; probatur minor quoad
primam partem primo, quia motus nihil aliud est quàm
acquisitio successiua alicuius termini, quæ acquisitio est
relatio aut multa relationes continuæ, ut modo suppo-
no: sed relatio non est quantitas; neque est subiectum
quantitatis, ut patet: ergo non est quantum per se, sed rati-
one vel subiecti vel termini.

Confirmatur: propterea acquisitio alicuius formæ est
successiua, quia subiectum habet latitudinem quantitati-
nam, aut quia forma acquirenda est talis naturæ, ut non
possit quoad omnes partes acquiri simul; aut quia agens,
cuius virtute acquiritur forma, vult successiue eam acqui-
rere: ergo acquisitio formæ, quæ est motus, non habet ex-
tensionem ex se, sed ratione alterius, & consequenter erit
quanta per accidens.

79. Dices motus essentialiter ex natura sua intrinseca
habere talem extensionem partium, ut non possint existere
vlla ratione simul; ergo ex se est quantus & non per acci-
dens.

Respondeo, distinguendo antecedens: habet hoc, quia
ex natura sua intrinseca respicit talem terminum, aut tale
subiectum, aut tale agens, concedo; si non respiceret, nego
antecedens & consequentiam: quamuis enim substantia
petat naturaliter habere partes impenetrabiles, quia tamen
hoc non petit, nisi quia petit habere coniunctam quanti-
tatem, quæ est quid realiter distinctum ab ipsa, non dicitur
esse quanta per se, sed per accidens, ergo à pari, quamuis
acquisitio formæ successiua seu motus petat habere partes
non potentes coexistere simul, quia tamen solum hoc
petit ex eo, quod petat naturaliter respicere talem termi-
num, aut subiectum, non debet quantus esse nisi per accidens.

Confirmatur hoc: quia impenetrabilitas, quæ est proprie-
tas quantitatis, est impenetrabilitas naturalis non super-
naturalis; sed impenetrabilitas, quam habet motus succe-
ssiua, est impenetrabilitas supernaturalis etiam, neque
enim de potentia Dei absoluta potest habere partes simul
existentes: ergo non habet impenetrabilitatem quantita-
tiua, & consequenter non erit quantum per se.

Confirmatur ulterius, quia si essent duæ substantiæ absq;
vlla quantitate, quæ non possent simul coexistere, non ha-
berent impenetrabilitatem quantitatiua, quia non ex ali-
qua quantitate haberent impenetrabilitatem, sed ex eo quod
non possent simul existere: sed omnis impenetrabilitas, quæ
habent partes motus, provenit ex eo quod non possint si-
mul existere: ergo non habent impenetrabilitatem quan-
titiua, & consequenter motus non erit per se quantus.

Probat minor principalis quoad secundam partem
de Tempore, quia tempus non est aliud, quam motus, vel
duratio eius: ergo non est quantum per se magis quam ip-
se motus. Confirmatur valde per duas ultimas confirma-
tiones proxime præcedentes.

Obicitur: Philosophus ponit motum & tempus, tanquam

species quantitatis. Respondeo hoc cum non fecisse ex pro-
pria sententia, sed quod ita communiter tum reputaretur,
sicut etiam posuit propter eandem rationem quantitatem
discretam.

Quæres, utrum locus sit quantitas. Respondeo in loco
extinseco ambiente corpus locatum esse duo, superficiem
scilicet, & respectus continentiarum; & de superficie non est
dubium quin sit per se quantitas continua permanens.
Respectus autem sunt tantum quanti ratione superficie,
quia ratione eius habent extensionem cum impenetrabili-
tate naturali. Hæc omnia magis parebunt in Physica, ubi
ostendetur quæ sit natura motus, temporis, & loci.

QVÆSTIO VI.

De diuisione Quantitatis permanentis in lineam, superfi-
ciem, & corpus.

80. Suppono dari lineam, quæ est quantitas vnius tan-
tum dimensionis, seu longitudo sine latitudine, aut
profunditate, habens partes copulatas puncto, & superfi-
ciem, quæ est quantitas duarum tantum dimensionum, seu
quantitas diuisibilis in partes quoad longitudinem ac la-
titudinem, non vero quoad profunditatem, quæ partes
copulatur lineis: & corpus, quæ est quantitas trium di-
mensionum, hoc est longa, lata, & profunda habens partes
copulatas superficiebus. Quamuis autem multi dubitent de
lineis, superficiebus, & punctis, quia negant indiuisibilia
in continuo; tamen verum dantur nec ne, commodius in
Physica examinalimus; nec refert ad præsens id scire, quia
quæritur hic tantum utrum ex suppositione quod den-
tur, sint veræ species quantitatis permanentis directe col-
locabiles in prædicamento.

Adverte autem per corpus non hic intelligi compo-
situm substantiale ex materia & forma, nec substantiam
corpoream prædicabilem in quid de omnibus substantiis
completis corporeis, quod vocatur corpus metaphysicum,
& ponitur directe in prædicamento substantiæ nec alter-
ram partem viuientis, quæ cum anima ipsum constituit,
quod vocatur corpus physicum, & pertinet indirecte ad
prædicamentum substantiæ, ut pars Physica rei directe
pertinentis ad ipsum; sed, ut dixi, quantitatem trium di-
mensionum, quod communiter vocatur corpus mathematicum.

CONCLUSIO.

81. Bene diuiditur quantitas permanens in lineam, superfi-
ciem & corpus, tanquam genus in species. Est communissima
cum Philosopho: Probatursi, quia ratio quantitatis ut sic
conuenit illis; sunt enim diuisibiles in partes impenetra-
biles, & habent diuersam speciem diuisibilitatem, & diuer-
sos specie terminos copulationis, ut patet ex eorum defi-
nitionibus.

Confirmatur, quia si non essent diuersæ species, quan-
titas ut sic non haberet sub se plures species, non enim
habet alias species quam has, ut patet ex dictis, & conse-
quenter non esset genus generalissimum.

Pro solutione obiectionum aduertendum est, lineam &
superficiem & esse diuisibiles, & esse indiuisibiles secun-
dum diuersas dimensiones: quatenus sunt diuisibiles for-
maliter, habent rationem quantitatis; quatenus vero sunt
indiuisibiles, non habent. Præterea secundum quod dipi-
sibiles sunt, non concurrunt ad constitutionem alterius
quantitatis, sed tantum quatenus indiuisibiles.

82. Vterius aduertendum est, licet corpus includat
superficiem, & superficies lineam, non tamen tanquam
partem essentiali, sed tanquam quid necessario requisitum
ad copulandas partes essentielles eius: non enim alio
modo corpus continet superficiem aut superficies lineam,
quàm ipsa linea continet & includit punctum, aut homo
vniorem animæ cum corpore: manifestum autem est quod
nec linea includat punctum tanquam partem essentiali;
nec homo vniorem, sed tantum tanquam conditionem
necessario requisitam ad copulandas suas partes. Et hinc
patet quod quamuis linea includatur in superficie, & su-
perficie in corpore, non tamen fiat entia incompleta, quia
nec linea includitur in superficie, nec hæc in corpore, ut
aliquid per se constitutum.

Bene diui-
ditur qua-
ritas in li-
neam su-
perficiem
& corpus.

Corpus
non inclu-
dit superfi-
ciem nec
hæc lineam
ut partem
essentiali.